

Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry:n hallituksen maakuntamatka Forssaan 3.11.2004

Muistio

Mukana hallituksesta:
Camilla von Bonsdorff
Sini-Pilvi Saarnio
Jorma Jantunen
Elina Mäenpää
Vilja Tähtinen

Emäntänä: Niina Salminen-Åberg Forssan ympäristösihteeri ja isäntänä osan päivää Pertti Kokkinen Forssan rakennustarkastaja
Lähiseudun ympäristöviranhaltijoista mukana: Erja Klemelä Tammelasta ja Timo Klemelä Somerolta

1. Aamukymmeneltä tapasimme Torronsuon kansallispuiston laitamalla sijaitsevalla yksityisen maanomistajan rakentamalla lintutornilla. Aamukahvi juotiin viereisellä laavulla. Keskusteltiin luonnonsuojelusta ja lintuvesistä. Matkalla perille Forssaan poikettiin vielä suon toisella puolella sijaitsevalla esteettömällä pitkospuuosuudella ihailemassa syksyisiä suon värejä ja tuoksuja.
2. Puoliltapäivän saavuimme Forssan kaupungintalolle ja tutustuimme 1970-luvun tyyli- puhtaaseen betonirakentamiseen ja Forssan kunnan ympäristötoimeen ja työnjakoon. Söimme lounaan ruokalassa ja jatkoimme keskustelua ruokalan kabinetissa.
3. Pertti Kokkinen esitteli läsnäolijoille Forssaa ja sen ympäristötoimen haasteita. Forssan kaupungin väkiluku vähenee edelleen, ollen tällä hetkellä n. 18 000. Muuttovoittoa on, mutta kuolleisuus laskee väkiluku edelleen laskun tasoittumisesta huolimatta. Forssa on perinteikäs teollisuuspaikkakunta, jolle väen vähenemisen lisäksi on luonteenomais- ta teollisuuden raju muutos ja osittainen hiipuminen. Aiemmin hallinneesta puuvillateol- lisuudesta on siirrytty mm. rakennusosa- ja lihajalostusteollisuuteen. Myös kirjapainoala on suuri työllistäjä Forssassa. Asutus on kerrostalovaltaista ja kaupungin vuokra- asuntoja on myös tyhjiään.

Forssan ympäristötoimessa on viisi henkeä. Ympäristöasioista vastaa Niina ja raken- nustarkastajana siis Pertti Kokkinen. Heidän lisäksi on asuntoasioista vastaava asuntosihteeri, tarkastusinsinööri ja toimistosihteeri. Apua saadaan välillä myös raken- nusasioihin perehtyneeltä kaupunginsihteeriltä, joka on koulutukseltaan juristi.

4. Pj. Camilla v. Bonsdorff kiitti Niinaa ja Perttiä loistavista esimerkeistä ja alustuksista niin maakuntamatkalla kun tämänvuotisilla Lammin päivillä. Rakennustarkastajan mu- kaan saamisesta Lammille kertomaan rakennusvalvonnan osuudesta haja- asutusalueen jätevesikysymyksissä saatiin paljon hyvää palautetta. Camilla kertoi YSV:n ajankohtaisista kysymyksistä ja yhdistyksen olemassaolon ”tarkoituksesta”. YSV ry:n tarkoituksena on toimia yhdyssiteenä ympäristönsuojelun ”raskaan työn raatajille” ja pitää ympäristöviranhaltijoiden asiaa esillä. Keinoina on viime aikoina käytetty lau- suntoja ja tiedotteita sekä yhteydenpitoa ministeriöön. Vuoden kuumien puheenaihe on ollut Mansikkamäen ympäristöhallinnon voimavara- raportista virinnyt keskustelu kun- nallisen ympäristöhallinnon resurssipulasta.

5. Keskustelua resurssipulasta jatkettiin Timo Klemelän, Someron ympäristösihteerin lyhyen alustuksen jälkeen. Hän kertoi tilanteestaan Somerolla, jossa hän on ollut ympäristösihteerinä vuodesta 1989. Välillä tehtävien piiriin on kuulunut myös muita tehtäviä ja useampia kuntiakin. Somerolla on vajaa 10 000 asukasta, mutta paljon myös järviä ja siten myös tunnetusti ympäristöviranhaltijoita paljon työllistäviä loma-asukkaita. Apuna on silloin tällöin ollut kausittaisia projektityöntekijöitä, joita ilman Timon mukaan ei monistakaan asioista olisi selvitty. Lainsäädännön uudistusvauhti on jo niin hurja, että niiden vaatimusten perässä on vaikea yksinäisen viranhaltijan pysyä. Koulutusta ja lisäresursseja kun ei juuri ole tarjolla. Lisäksi ympäristöviranhaltijan työtä ei arvosteta kunnassa juuri lainkaan, mikä näkyy mm. siinä että ympäristöviranhaltijan palkka on huonoin koko teknisellä sektorilla, vaikka tehtävät taatusti ovat vaativimmasta päästä. Jo vuosia palkasta on keskusteltu, mutta mitään edistystä ei ole tapahtunut.

Yleinen tunnelma tästä kehkeytyneen keskustelussa oli, ettei Somero ole ainut kunta Suomessa, jossa tämän kaltainen palkkatilanne (ympäristöviranhaltijan palkka on merkittävästi pienempi kuin esim. rakennustarkastajilla eikä lainkaan suhteessa tehtäväkuvan laajuuteen ja vaativuuteen) on hyvin totta. Keskusteltiin voisiko YSV ry tehdä jotain asian eteen, vaikkapa kattavaa palkkaselvitystä ympäristöviranhaltijoiden palkkatilanteesta. Myös yhteistyöstä ammattijärjestöjen kanssa keskusteltiin, tosin se on aika lailla hankalaa, koska kunnalliset ympäristöviranhaltijat ovat melko hajallaan ammattijärjestökentässä. Keskustelua palkkakysymyksestä jatketaan.

6. Päivän päätteeksi käytiin tutustumassa Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n moderniin jätekeskukseen, joka palvelee alueen 21 kuntaa ja 116 000 asukasta. Alueella toteutetaan sekä lakisääteistä perusjätehuoltoa (yhdyskuntajäte, hyöty- ja ongelmajätehuoltoa, neuvontaa, tiedotusta ja koulutusta) että liiketaloudellista toimintaa (REF-kierrätyspolttoainetoiminta, sähkö – ja elektroniikkaromutoiminta, pilaantuneiden maiden käsittely), joka on valtakunnallista ja toteutetaan yhteistyökumppaneiden kanssa. Alueella sijaitsevat käsittelylaitokset, varastointi- ja loppusijoitusalueet sekä toimisto- ja hallintorakennus.

Paikan päällä kävimme ihmettelemässä pienasiakkaiden jätteiden lajittelupistettä, SER—romun käsittelyä (erityisesti TV:n kuvaputkien käsityönä tehtävää kierrätystä) sekä REF-kierrätyspolttoainelaitosta.

Koonnut Vilja Tähtinen